

सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व
संनियंत्रणासाठी आहरण व संवितरण
अधिकारी यांना आभासी वैयक्तिक ठेव
लेखा प्रशासक (VPDA) घोषित
करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग

शासन आदेश क्रमांक: संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१७/उद्योग-३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक: १४ जुलै, २०२५.

वाचा : १. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२३/ प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा, प्रशा-५,
दि. १४.०२.२०२४

२. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५,
दि. १२.०३.२०२५

३. उद्योग संचालनालयाचे पत्र क्र. उसं/जिउके/आवैठेले/२०२५/A-२५४,
दि. ११.०३.२०२५

प्रस्तावना :

उपरोक्त अ.क्र. १ येथील वित्त विभागाच्या शासन निर्णयान्वये सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व नियंत्रणासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकारी यांच्याकरीता आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा (Virtual Personal Deposit Account) ही व्यवस्था व कार्यपद्धती लागू करण्याबाबत आदेश निर्गमित केले आहेत. सदर शासन निर्णयातील परि. ११.१ अनुसार म.को.नि. नमुना क्रमांक ४४ देयकांद्वारे राज्याच्या एकत्रित निधीतून २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदान (वेतनस्तर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मातीकरीता अनुदान, ५०- इतर खर्च, ५३-मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत राज्याच्या एकत्रित निधीतून आहरीत केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी क्षेत्रिय आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना वित्त विभागाच्या सहमतीने आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक (Virtual Personal Deposit Account) म्हणून घोषित करण्यासाठी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग सक्षम असतील असे नमूद केले आहे.

तसेच अ.क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये ३१-सहायक अनुदाने (वेतनस्तर) आणि ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मातीकरीता अनुदान या व्यतिरिक्त इतर उद्दीष्टशीर्ष जसे की, २७-लहान बांधकामे, ३३-अर्थसहाय्य, ५०- इतर खर्च, ५३-मोठी बांधकामे अंतर्गत देयके संबंधित म.को.नि. नियम ३१, ३१B आणि ४५B या नमुन्यांमध्ये सादर करण्याबाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत. तसेच आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा व्यवस्था व कार्यपद्धतीमध्ये ५२-यंत्रसामग्री या उद्दीष्टशीर्षाचा समावेश करण्यास आणि ५२-यंत्रसामग्री या उद्दीष्टशीर्षातर्गत देयके म.को.नि. नियम २९ अनुसार सादर करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

उपरोक्त अ.क्र. ३ येथील पत्रान्वये उद्योग संचालनालयाने अधिनस्त कार्यालयांतील संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक” म्हणून घोषित करण्याची विनंती केलेली आहे. त्यानुषंगाने विभागाच्या अधिनस्त कार्यालयांतील संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक” म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभागाच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या उद्योग संचालनालय आणि अधिनस्त कार्यालयांतील सोबतच्या विवरणपत्रातील नमूद आहरण व संवितरण अधिकार्यांना म.को.नि. क्रमांक २९, ३१B, ४४, आणि ४५B या नमुन्यांमध्ये प्राप्त देयकांनुसार राज्याच्या एकत्रित निधीतून संबंधित २७-लहान बांधकामे, ३१-सहायक अनुदान (वेतनस्तर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मीतीकरीता अनुदान, ५०-इतर खर्च, ५२-यंत्रसामुग्री व साहित्य, ५३-मोठी बांधकामे आणि वित विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत आहरीत केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी वरिष्ठ लेखा अधिकारी, भारतीय लेखापरीक्षा व लेखा विभाग यांनी दिलेल्या मान्यतेनुसार खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

2. The Virtual Personal Deposit Account shall be opened under MH 8443 Civil Deposits 106 Personal Deposit (00) (02) Virtual Personal Deposit Account.

The following conditions shall be applicable to the Virtual Personal Deposit Account.

1. The said VPDA shall be subject to Audit.
2. The Administrator shall ensure that all rules, regulations, terms and conditions of the relevant GR have been followed in respect of the said VPDA.
3. No amount shall be transferred to the VPDA to avoid lapse of funds.
4. VPDA is applicable only for State Schemes and not for Central sector and centrally sponsored schemes.
5. The receipt to the said VPDA through Nil Bill procedure shall be only for the bills drawn under :
 - **MTR-31B** for the object heads 27-Minor Works and 53-Major Works;
 - **MTR-45B** for the object heads of expenditure 33-subsides and 50-other charges;
 - **MTR-44** for the object heads of expenditure 31- Grants-in-Aid (Non Salary) and 35-Grants in Aid for creating of Capital Assets.

- **MTR-29** for the object head of expenditure 52-Machinery and Equipment shall be applicable from **1 April, 2025**.

6. The Administrator shall timely submit the Utilisation Certificate in the prescribed format after incurring expenditure from the VPDA to the offices viz. O/o PAG (A&E)-I Mumbai, O/o PAG (A&E) -II, Nagpur or O/o PAO, Mumbai as per the respective Jurisdiction for the Bills drawn under **MTR-44** for object heads of expenditure 31-Grants-in-Aid (Non Salary), 35-Grants-in-Aid for creation of Capital Assets.

For bills drawn under **MTR-31B, MTR-45B, MTR-29** the Utilisation Certificate shall be submitted to the concerned administrative departments.

7. The Expenditure from the VPDA shall be as per the Sanction order of the respective Grant.

8. The unspent balances under the VPDA shall be credited back to the Consolidated Fund after completion of one year (365 days) from the date of drawal of the funds/date of credit of amount to the VPDA or the timeline mentioned in the sanction order **whichever is earlier**.

9. The monthly Plus Minus Memo shall be forwarded to this office by the respective treasury officer.

10. The balances under the VPDA shall be reconciled monthly by the Administrator with the District Treasury Officer.

11. The balances shall be reconciled with the AG office by the Treasury Officer who shall submit the Balance Certificate to A.G. office for confirmation of their balances in the books of A.G. at the end of the Financial Year.

12. All the conditions/ instructions in the Finances Department G.R. No. संकीर्ण/ २०२३ /प्र.क्र. ११०/२०२३/कोषा प्रशा-५, दिनांक १४.०२.२०२४ and GR No. संकीर्ण/२०२३ प्र.क्र. ११०/२०२३/कोषा प्रशा-५, दिनांक २१.०३.२०२५ shall be followed.

13. All rules of the Maharashtra Treasury Rules, 1968 shall be applicable to the VPDA.

३. अ.क्र. १ येथील वित्त विभागाच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनांनुसार आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक यांच्यावर सोपविण्यात आलेल्या जबाबदाच्या विचारात घेऊ यासह जोडण्यात आलेल्या विवरणपत्रामध्ये नमूद सर्व आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी पुढील आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

४. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. २०१/२०२५/कोषा प्रशा-५, दि.३०.०५.२०२५ तसेच मा. महालेखापाल कार्यालय अनौपचारिक संदर्भ क्र. TM/Ch.२/UOR no. ६८/उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग/२०२५-२६/५०९, दि.०७.०७.२०२५ अनुसार दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२५०७९४९८०६०७९७९० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षाकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ. श्री. ल. पुलकुंडवार)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
३. विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, नविन प्रशासकीय भवन, मुंबई ४०० ३२.
४. अतिरिक्त विकास आयुक्त (उद्योग), मैत्री कक्ष, उद्योग संचालनालय, मुंबई.
५. सर्व सह सचिव/ उपसचिव (उद्योग), उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. सह सचिव (कोषा प्रशा-५)/ व्यय-१६, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व अवर सचिव/ कार्यासन अधिकारी (उद्योग), उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१०. उद्योग संचालनालयाच्या अधिनस्त सर्व क्षेत्रिय कार्यालये (उद्योग संचालनालयामार्फत)
११. निवडनस्ती (उद्योग-३)

उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१७/उद्योग-३,
दि. १४ जुलै, २०२५ सोबतचे विवरणपत्र

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे व कार्यालयाचे नाव	आहरण व संवितरण अधिकारी सांकेतांक
१	लेखाधिकारी तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, उद्योग संचालनालय, मुंबई (मुख्यालय)	७१०१००४७३०
२	अधिक्षकीय उद्योग अधिकारी तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, मैत्री कक्ष	७१०१०१७४३०
३	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, मुंबई प्राधिकरण विभाग, मुंबई	७१०१००४७३६
४	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, कोकण विभागीय कार्यालय, ठाणे	१२०१००४७७०
५	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, ठाणे	१२०१००४७६८
६	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, रायगड	१३०१००४७६८
७	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, रत्नागिरी	१४०१००४७६८
८	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, सिंधुदूर्ग	१५०१००४७६८
९	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, पालघर	१६०१००४७६८
१०	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, विभागीय कार्यालय, पुणे	२२०१००४७४३
११	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, पुणे	२२०१००४७६८
१२	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, सातारा	२३०१००४७६८
१३	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, सांगली	२४०१००४७६८
१४	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, सोलापूर	२५०१००४७६८
१५	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, कोल्हापूर	२६०१००४७६८
१६	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, विभागीय कार्यालय, छत्रपती संभाजीनगर	३१०१००४७४३
१७	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, उपविभागीय कार्यालय, नांदेड	३४०१००४७६९

३८	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, नंदुरबार	५५०९००४७६८
३९	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, विभागीय कार्यालय, अमरावती	६१०९००४७६९
४०	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, अमरावती	६१००००४७६८
४१	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, अकोला	६२००००४७६८
४२	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, बुलढाणा	६३००००४७६८
४३	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, यवतमाळ	६४००००४७६८
४४	उद्योग अधिकारी (तांत्रिक) तथा आहरण व संवितरण अधिकारी, जिल्हा उद्योग केंद्र, वाशिम	६५००००४७६८

(डॉ. श्री. ल. पुलकुंडवार)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन